

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

รบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง

The Academic Administration of Secondary School with Immigrant Students in Ranong

ประภัสสร ชูแก้ว¹, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์ จะสุวรรณ²

¹นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

²อาจารย์ที่ปรึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

sansanee.ja@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง 2) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง การดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1. ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง จากโรงเรียนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวน 190 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2. การหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 5 คน โดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองในด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาพบว่า

1) สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และด้านการแนะแนว

2) แนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง ด้านที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุดคือ ด้านการแนะแนวเนื่องจากมีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติต่ำที่สุดโดยสถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาในระดับชั้นที่สูงกว่าเพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งต่อเด็กต่างด้าวให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ให้ความรู้ด้านการศึกษาต่อเพื่อให้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เด็กต่างด้าวสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาที่เหมาะสมและนำไปประกอบอาชีพได้ ส่งเสริมให้มีการแนะแนวอาชีพให้กับเด็กต่างด้าวโดยเฉพาะ เพื่อยกระดับจากแรงงานไร้ฝีมือเป็นแรงงานที่มีฝีมือ

คำสำคัญ การบริหารงานวิชาการ, โรงเรียนมัธยมศึกษา, เด็กต่างด้าว

Abstract

The purposes of this research were to study the academic administration of secondary schools with immigrant student in Ranong and to find the guidelines for the development of the academic administration of secondary schools with immigrant student in Ranong. This study was divided into two steps. The first step was to study the academic administration of secondary schools with immigrant student in Ranong one hundred and ninety directors and teacher of seven school by Krejcie and Morgan random sampling. The data collecting instrument war a questionnaire. The data analytic statistics were frequency, percentage, mean and standard deviation. The second step was to find the guidelines for the development of the academic administration of secondary schools with immigrant student in Ranong of five directors and teachers by the purposive random sampling. The data collective instrument was an interview. The study results were as follows:

1) The academic administration of secondary schools with immigrant student in Ranong were at the high level in overall and every aspect. There were from the highest aspect to the lowest aspect respectively as follows; the Learning Development the Assessment Evaluation and Grading Transfer, The Education Technology Development and Using, the Learning Resources Development and Support, and the Education Consulting.

2) The lowest level aspect of the guidelines for development of the academic administration of secondary schools with immigrant student in Ranong was the Educational Consulting. According to the interview, it revealed that it needed the cooperation of the secondary schools with the universities for giving the opportunities and knowledge for the immigrant students, higher education. With the career consulting, this may help these student to choose the suitable fields and careers for enhancing the expert skillful labours.

Keywords Academic Administration, Secondary School, Immigrant students

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอภาคกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กที่ว่า เด็กทุกคนมีสิทธิได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ หมายถึง สิทธิที่จะได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่ควรจะเป็น (คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชนขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ, 2542, หน้า 18) ไม่ว่าเด็กที่เข้ารับการศึกษานั้นจะมีสัญชาติใดหรือเป็นเด็กไร้สัญชาติก็ตาม แต่เด็กทุกคนก็ล้วนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของมนุษยชาติจึงสมควรได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ ดังนั้นจึงมีแรงงานชาวพม่าเข้ามาอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีเด็กต่างด้าวเข้ามารับการศึกษาในโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในจังหวัดระนอง ส่งผลให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการบริหารและจัดการศึกษาของโรงเรียนหลายประการด้วยกัน เช่น ปัญหาการย้ายถิ่นของคนไร้สัญชาติ ปัญหาการให้บริการขั้นพื้นฐานตามหลักมนุษยธรรม ปัญหาด้านความเชื่อ เจตคติ และความเข้าใจ โดยพบว่ามีผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และชุมชน ที่มีเจตคติทางลบต่อการจัดการศึกษาร่วมกันกับเด็กต่างด้าว ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนทิศทางการศึกษาของเด็กที่มีสัญชาติไทยกับเด็กต่างด้าวให้ไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ถูกต้องของการศึกษาร่วมกันกับเด็กต่างด้าวให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนต่อไป ซึ่งงานบริหารสถานศึกษาตามการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคลได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 5) ดังนั้นสถานศึกษาจึงมีหน้าที่หลักในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ครอบคลุมงานทั้ง 4 ด้าน เพื่อบรรลุเป้าหมายของการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ คือ มุ่งสร้างคน ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม มีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการทำงาน มีคุณธรรมจริยธรรม ได้ตรงตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การวางแผนบริหารงานโรงเรียนในยุคปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องจะต้องมีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาโรงเรียนและรู้จักวางแผนยุทธศาสตร์ให้ครอบคลุมการบริหารงาน 4 ด้าน โดยมีงานวิชาการเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่นๆ เป็นงานที่สนับสนุนส่งเสริมให้งานวิชาการบรรลุเป้าหมายได้ดียิ่งขึ้น การบริหารสถานศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย คือ นักเรียนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร กล่าวคือ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนดี เป็นคนเก่งและมีความสุข งานวิชาการจะเป็นงานที่ทำให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวโดยตรง (จันทรานี สงวนนาม, 2545, หน้า 140)

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2544, หน้า 4) ดังนั้นการบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงานโรงเรียน โรงเรียนจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด คือการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ (จันทร์ธานี สงวนนาม, 2545, หน้า 25)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง เพื่อศึกษาสภาพการบริหารและหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว ซึ่งจะเป็นประโยชน์สำหรับการวางแผนทางที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาของเด็กต่างด้าวในระบบการศึกษาไทย รวมทั้งเสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเด็กต่างด้าวสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการกับปัญหาเด็กต่างด้าวให้มีประสิทธิภาพ และนำข้อค้นพบที่ได้ไปปรับปรุงและบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว

ในจังหวัดระนอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ฝ่ายบริหารและครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง จากโรงเรียนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวน 376 คน

2. ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่

- 2.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง

5 ด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
- 3) ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
- 4) ด้านการแนะแนว
- 5) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

- 2.2 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวใน

จังหวัดระนอง

3. ขอบเขตเวลา

การศึกษาครั้งนี้มีระยะเวลาดำเนินการในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงแบบพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ได้แก่ ฝ่ายบริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง จากโรงเรียนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวน 376 คน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว ได้แก่ ฝ่ายบริหารและครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง จากโรงเรียนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน จำนวน 190 คนซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, 608) โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว ในจังหวัดระนองใช้วิธีสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง โดยผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 3 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และหัวหน้างานแนะแนวจำนวน 1 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์โดยคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

2. ขั้นตอนการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้าอิสระออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง โดยศึกษาทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การแนะแนวและการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จากนั้นนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์โดยคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง ผู้ศึกษานำด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองน้อยที่สุด มาสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 5 คนถึงแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1. แบบสอบถาม

แบบสอบถาม เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว
ในจังหวัดระนอง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
เพศ ตำแหน่ง และอายุ เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
มัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง 5 ด้าน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามประเภทมาตรา
ส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

โดยแบบสอบถามมีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) ศึกษาเอกสารแนวคิด ทฤษฎี หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน
วิชาการ ในโรงเรียน

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาจากการประมวลความรู้และข้อมูลที่ศึกษาใน
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดวัตถุประสงค์และขอบเขตของเครื่องมือ แล้วร่างเครื่องมือให้
ครอบคลุมขอบข่ายงานบริหารงานในโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล
ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะ
แนว และด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและ
ขอรับความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุงสร้างเป็นแบบสอบถาม

4) นำแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น ขอคำแนะนำ และตรวจสอบความเที่ยงตรง
(Constructed Validity) ของข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน แล้วนำผลมาวิเคราะห์ ตามเทคนิค
IOC (Index of Item-Objective Congruence) โดยใช้ข้อคำถามที่มีค่า 0.50 ขึ้นไปเป็นข้อคำถามใน
แบบสอบถาม

5) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่ม
ตัวอย่างที่เป็นประชากรในโรงเรียนอื่น รวม 40 คน แล้วนำเครื่องมือไปตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น
(Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ได้เท่ากับ 0.76

6) ปรับปรุงและจัดทำแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว
ในจังหวัดระนอง แบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับการสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ประเด็นการสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองน้อยที่สุด

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

โดยแบบสัมภาษณ์มีขั้นตอนในการสร้างและพัฒนา ดังนี้

1) ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยขอคำแนะนำจาก
อาจารย์ที่ปรึกษา

2) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ที่สมบูรณ์เพื่อนำไปสัมภาษณ์
การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอน
ดังต่อไปนี้

1) ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาถึงผู้อำนวยการโรงเรียนที่มี
มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง จำนวนทั้งสิ้น 7 โรงเรียน

2) ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอความร่วมมือผู้บริหารโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัด
ระนองเป็นผู้เก็บรวบรวมข้อมูลของแต่ละโรงเรียน โดยกำหนดเวลาในการทำแบบสอบถาม 15 วัน

3) เมื่อครบกำหนด 15 วัน ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมแบบสอบถามจนได้แบบสอบถามครบตาม
จำนวนที่ต้องการเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4) นัดหมายและสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนจำนวน 5 คน ถึงแนวทางการ
พัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองในด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองที่มีค่าน้อยที่สุด

5) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อสรุปผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการนำแบบสอบถาม
จากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมดแล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
สำเร็จรูป ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยคำนวณค่าความถี่และหาค่า
ร้อยละ

4.2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง
วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนองที่ได้จากการสัมภาษณ์ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ และตำแหน่ง ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (n=190)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	85	44.7
หญิง	105	55.3
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	74	38.9
30-39 ปี	58	30.5
40-49 ปี	42	22.1
50 ปี ขึ้นไป	16	8.4
3. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	14	7.4
ครูผู้สอน	176	92.6

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 190 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 และเพศชายจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 อายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วงต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 38.9 รองลงมาคือ ช่วง 30-39 ปี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 30.5 ตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 92.6 และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง

ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังตาราง 2

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
 “Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
 มัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา ที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง	ระดับการปฏิบัติ		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.29	.481	มาก
2. ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.28	.476	มาก
3. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.83	.421	มาก
4. ด้านการแนะแนว	3.81	.348	มาก
5. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.07	.917	มาก
ภาพรวม	4.05	.415	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง โดยภาพรวมระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$, S.D.= .415) หากพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ลำดับแรก ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.29$, S.D.= .481) รองลงมา ด้านการวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{x}=4.28$, S.D.= .476) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{x}=4.07$, S.D.= .917) ตามลำดับ ส่วนลำดับสุดท้าย ด้านการแนะแนว ($\bar{x}=3.81$, S.D.= .348)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง

ผู้ศึกษาทำการวิเคราะห์เนื้อหาด้านการแนะแนวซึ่งเป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดจากความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน แล้วสรุปผลเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง ดังนี้

- 1) ประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาในระดับชั้นที่สูงกว่าเพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งต่อเด็กต่างด้าวให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น
- 2) ให้ความรู้ในด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาที่เด็กต่างด้าวสามารถเข้ารับการศึกษาศึกษาและสามารถนำไปประกอบอาชีพได้
- 3) จัดให้มีการนำแนวอาชีพให้เด็กต่างด้าวโดยเฉพาะเพื่อยกระดับจากแรงงานไร้ฝีมือเป็นแรงงานที่มีฝีมือ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากผลการศึกษาทำให้ทราบถึงสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง ซึ่งผู้ศึกษาพบประเด็นที่สำคัญด้านต่าง ๆ ที่เห็นว่าควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

1.1 การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครู ส่งเสริมให้ครูนั้นได้รับการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับเด็กไทยให้สามารถเรียนร่วมกับเด็กต่างด้าว โดยใช้หลักสูตรสถานศึกษาอิงหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม ฉิมพลีพันธ์ (2557, หน้า 119) ได้ทำการศึกษาเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่าด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม สัมฤทธิ์ (2552, บทความย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกุชชังวิทยาคม อำเภอกุชชัง จังหวัดพะเยา พบว่าด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.2 การบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนมีรูปแบบและเกณฑ์การวัดผลประเมินผลของเด็กต่างด้าวที่สอดคล้องกับเด็กไทย ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาด้านการจัดทำเครื่องมือวัดผล ประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลการเรียนการสอน โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีลาวดี จีระเสมานนท์ (2555, หน้า 69) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ด้านการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม สัมฤทธิ์ (2552, บทความย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกุชชังวิทยาคม อำเภอกุชชัง จังหวัดพะเยา พบว่าด้านการวัดผล การประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนอยู่ในระดับมาก

1.3 การบริหารงานวิชาการ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดตั้งแหล่งเรียนรู้ภายในในกลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดทำทะเบียนข้อมูลแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และจัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สังคม สัมฤทธิ์ (2552, บทความย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกุชชังวิทยาคม อำเภอกุชชัง จังหวัดพะเยา พบว่าด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

1.4 การบริหารงานวิชาการ ด้านการแนะแนว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนส่งเสริมให้ครูทุกคนเห็นคุณค่าของการแนะแนว มีการจัดระบบงานแนะแนวและโครงสร้างองค์กรแนะแนวของสถานศึกษาที่ชัดเจน และคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและบุคลิกภาพที่เหมาะสมจะทำหน้าที่ครูแนะแนว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลีลาวดี จีระเสมานนท์ (2555, หน้า 69) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ด้านการแนะแนวการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.5 การบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนประสานงานเพื่อการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น จัดเตรียมสื่อเทคโนโลยีให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียนทั้งเด็กไทยและเด็กต่างด้าว และจัดหาทรัพยากรในการผลิตและพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

ลีลาวดี จีระเสมานนท์ (2555, หน้า 69) ได้ทำการศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่าการบริหารงานวิชาการด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาพบว่าแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าวในจังหวัดระนอง ด้านที่ควรได้รับการพัฒนามากที่สุดคือ ด้านการแนะแนว เนื่องจากมีค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติที่น้อยที่สุด โดยสถานศึกษาควรมีการประสานความร่วมมือกับสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาในระดับชั้นที่สูงกว่า เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งต่อเด็กต่างด้าวให้ได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น ให้ความรู้ด้านการศึกษาเพื่อให้เด็กต่างด้าวสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาที่เหมาะสมและประกอบอาชีพ ส่งเสริมให้มีการแนะแนวอาชีพให้กับเด็กต่างด้าวโดยเฉพาะ เพื่อยกระดับจากแรงงานไร้ฝีมือเป็นแรงงานที่มีฝีมือ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สัตถามุติ รักสนิทสกุล (2557, หน้า 169) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างมีความสุขของเด็กไร้สัญชาติ พบว่า โรงเรียนควรสนับสนุนให้มีการติดต่อประสานงานกับโรงเรียนอื่นๆ ในสังกัดเดียวกันหรือต่างสังกัดในระดับชั้นการศึกษาที่สูงกว่า เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายและส่งเสริมความร่วมมือในการส่งต่อนักเรียนที่เป็นเด็กไร้สัญชาติเมื่อสำเร็จการศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างโอกาสทางการศึกษาในการเข้าเรียนในระดับที่สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้งาน

1.1 ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคลก่อนการจัดกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้รู้จักผู้เรียน อันจะนำไปสู่การส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

1.2 ควรจัดทำแผนงานการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนที่ชัดเจน เพื่อความสะดวกและเกิดการวัดผล ประเมินผล ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

1.3 นำผู้เรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกโรงเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์ตรงจากแหล่งการเรียนรู้ซึ่งเป็นสถานที่จริง

1.4 จัดการแนะแนวอาชีพและการศึกษาต่อให้กับเด็กต่างด้าวโดยเฉพาะ เพื่อส่งเสริมให้เด็กต่างด้าวมีอาชีพและศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.5 ติดตามประเมินผลการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อนำผลมาใช้พัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาการบริหารงานด้านอื่นภายในของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว เช่น การบริหารงานกิจการนักเรียน การบริหารงานบุคคล เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีเด็กต่างด้าว

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 8
“Research 4.0 Innovation and Development SSRU’s 80th Anniversary”

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารจัดการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- คณะกรรมการด้านสิทธิมนุษยชน องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ. (2542). อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- จันทรานี สงวนนาม. (2545). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). การบริหารงานวิชาการ(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- พนม ฉิมพลีพันธ์. (2557). สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดบุรีรัมย์. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ลีลาวดี จิระเสมานนท์. (2555). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็กในอำเภอวังเหนือสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3. ปรินญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สังคม สมฤทธิ์. (2552). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภูซางวิทยาคม อำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- สัตถามุติ รักสนิทสกุล. (2557). แนวทางการบริหารโรงเรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างมีความสุขของเด็กไร้สัญชาติ. ปรินญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.